

Trender och prognoser Västernorrland

Utbildning och arbetsmarknad med sikte på år 2035

Trender och prognoser Västernorrland

Utbud och efterfrågan av utbildade 2035

Trender och prognoser Västernorrland

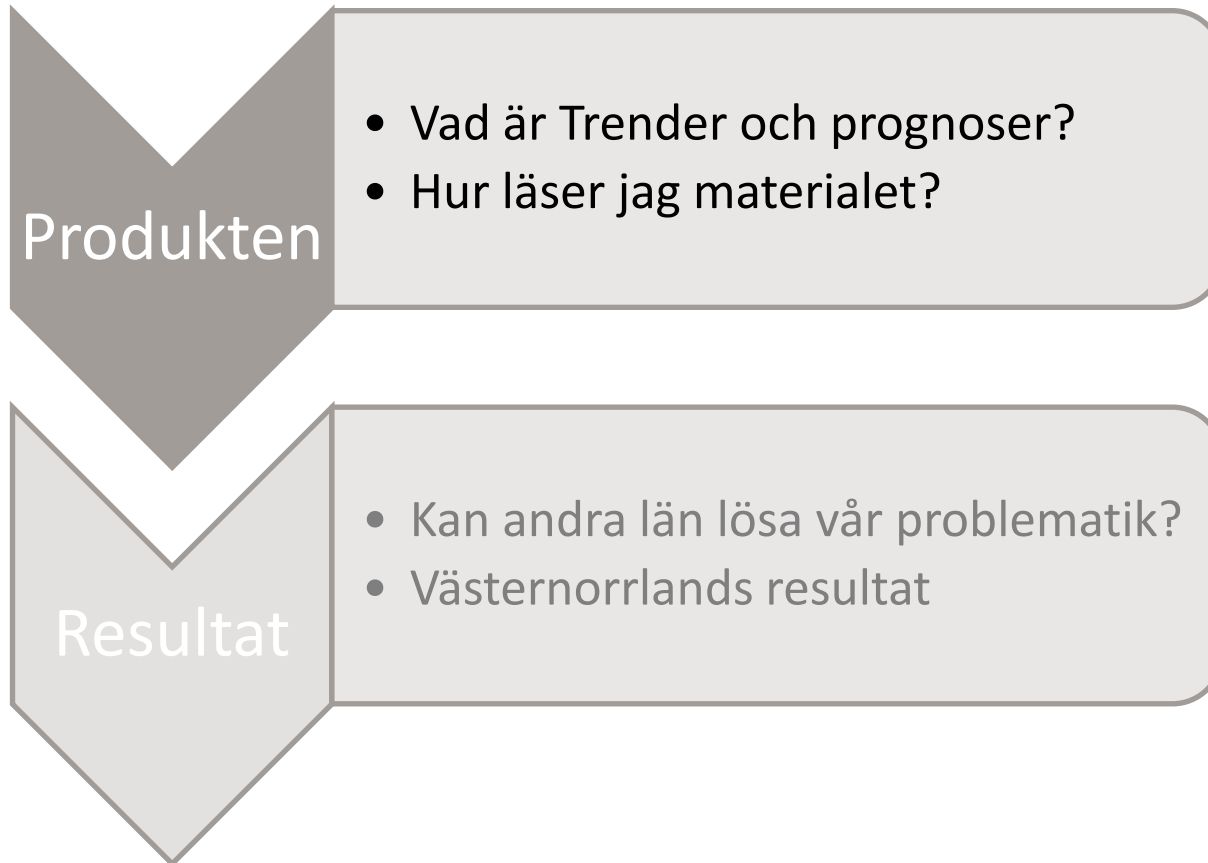
Utbildning och arbetsmarknad med sikte på år 2035

Trender och prognoser Västernorrland

Utbud och efterfrågan av utbildade 2035

*- vad händer på arbetsmarknaden med
nuvarande utbildningsdimensionering?*

Innehållet idag

T&P - ingen ny produkt..

- nationella Trender och Prognoser har släppts i 15 upplagor

- Prognos över tillgång- och efterfrågan på **utbildad** arbetskraft (2035)
  - Vi har mycket god statistik över befolkningens utbildning
  - Utbildningar vi kan styra - dimensionera/starta osv.
  - Strukturomvandlingen medför att yrken förändras
  - Alla har inte ett yrke – kan vara arbetslös
  - Kompetenser mer stabila som kan tillämpas i olika yrken/branscher

[Nationella T&P](#)

T&P - ingen ny produkt..

- nationella Trender och Prognoser har släppts i 15 upplagor

- Prognos över tillgång- och efterfrågan på **utbildad** arbetskraft (2035)
  - Vi har mycket god statistik över befolkningens utbildning
  - Utbildningar vi kan styra - dimensionera/starta osv.
  - Strukturomvandlingen medför att yrken förändras
  - Alla har inte ett yrke – kan vara arbetslös
  - Kompetenser mer stabila som kan tillämpas i olika yrken/branscher
- Nationella produkten släpps vart 3:e år
  - Strukturell efterfrågan ej konjunkturrell (därav nedslagsår)
  - 120 utbildningsgrupper

[Nationella T&P](#)

T&P - ingen ny produkt..

- nationella Trender och Prognoser har släppts i 15 upplagor

- Prognos över tillgång- och efterfrågan på **utbildad** arbetskraft (2035)
  - Vi har mycket god statistik över befolkningens utbildning
  - Utbildningar vi kan styra - dimensionera/starta osv.
  - Strukturomvandlingen medför att yrken förändras
  - Alla har inte ett yrke – kan vara arbetslös
  - Kompetenser mer stabila som kan tillämpas i olika yrken/branscher
- Nationella produkten släpps vart 3:e år
  - Strukturell efterfrågan ej konjunkturrell (därför nedslagsår)
  - 120 utbildningsgrupper
- Vad är en utbildningsgrupp?
  - Alla individer har en utbildning – olika grupper kan skapas
    - *De i arbetskraften räknas (oavsett sysselsatt eller arbetslös)*
    - *Senast högsta utbildning bestämmer grupptillhörighet*

[Nationella T&P](#)

Första gången regionalt

- överrensstämmelse med den nationella prognosen

- Regionala prognoser för 22-55 utbildningsgrupper (**41 st i VN**)
  - Vissa utbildningsgrupper har slagits ihop för att så många län som möjligt ska få så många utbildningsgrupper som möjligt (exempelvis civilingenjörer)

[T&P Västernorrland](#)

Första gången regionalt

- överrensstämmelse med den nationella prognosen

- Regionala prognoser för 22-55 utbildningsgrupper (**41 st i VN**)
  - Vissa utbildningsgrupper har slagits ihop för att så många län som möjligt ska få så många utbildningsgrupper som möjligt (exempelvis civilingenjörer)
- Samstämmighet med nationella *Trender och Prognoser 2020*
  - Samma befolkningsprognos, värden summerar ihop
  - Samma struktur och presentation av resultaten

[T&P Västernorrland](https://www.rvn.se)

Första gången regionalt

- överrensstämmelse med den nationella prognosen

- Regionala prognoser för 22-55 utbildningsgrupper (**41 st i VN**)
  - Vissa utbildningsgrupper har slagits ihop för att så många län som möjligt ska få så många utbildningsgrupper som möjligt (exempelvis civilingenjörer)
- Samstämmighet med nationella *Trender och Prognoser 2020*
  - Samma befolkningsprognos, värden summerar ihop
  - Samma struktur och presentation av resultaten
- Materialet finns tillgängligt:
  - <http://analysportalnorr.se>
    - *Digital rapport - Västernorrland*
    - *Interaktiva visualiseringar (samtliga norrlandslän)*
    - *Sammanfattning för samtliga län*
  - Fysiska exemplar, mejla: regionaltillvaxt@rvn.se

[T&P Västernorrland](http://T&P.Västernorrland)

Större förändringar påverkar

- större avvikelser mot prognos kan påverka enskild efterfråga

- **Regionala trender och prognoser** släpptes mars/april 2022
  - Prognosmaterial tidigare än så
    - *Ex. regional befolkningsprognos från 2020 (sista faktiskt utfall 2018)*

Större förändringar påverkar

- större avvikelser mot prognos kan påverka enskild efterfråga

- **Regionala trender och prognoser** släpptes mars/april 2022
  - Prognosmaterial tidigare än så
    - *Ex. regional befolkningsprognos från 2020 (sista faktiskt utfall 2018)*
- Större förändringar kan därmed påverka efterfrågan på enskilda utbildningsgrupper. Vad kan påverka?
  - Större etableringar:
    - *Sollefteå – Hamre*
    - *Timrå – Torsboda*
    - *Ånge – Östavall?*
  - Markant förändrad efterfrågan i vissa branscher:
    - *Försvarsindustrin (ex. BAE Systems Hägglunds i Örnsköldsvik)*
      - *+50% anställda på 2 år (+400 anställda)*

Omfattande prognosarbete

- tas fram av SCB:s prognosinstitut

- Bedömningar av arbetsmarknadsläget 2035

■ Brist ■ Balans ■ Överskott

- I dataunderlaget finns mer detaljerade bedömningar

Omfattande prognosarbete

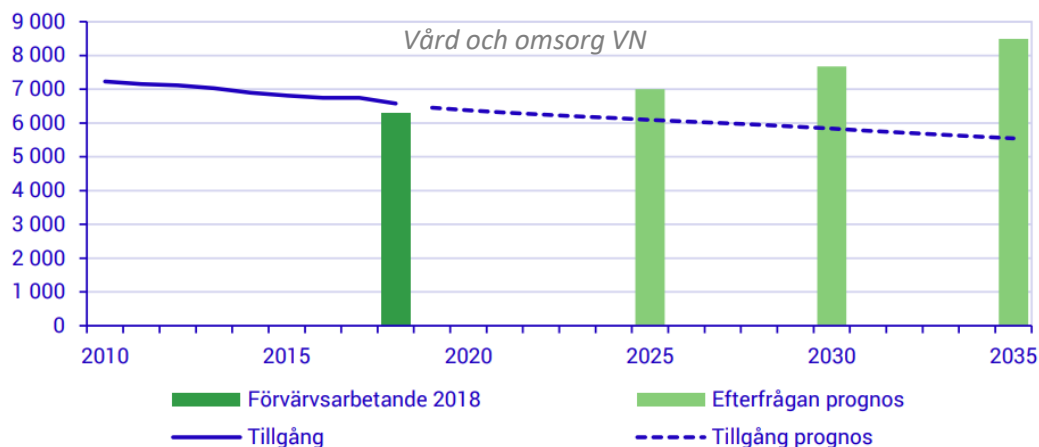

- tas fram av SCB:s prognosinstitut

- Bedömningar av arbetsmarknadsläget 2035

■ Brist ■ Balans ■ Överskott

- I dataunderlaget finns mer detaljerade bedömningar

Omfattande prognosarbete

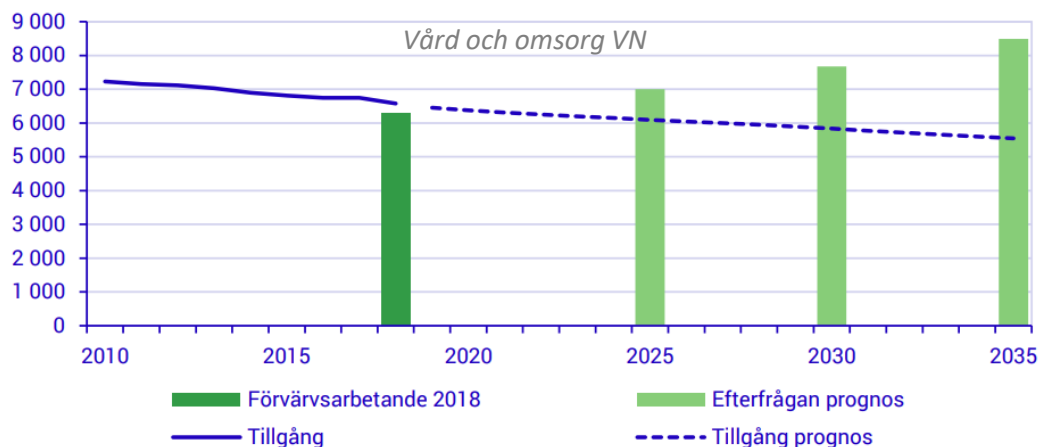
- tas fram av SCB:s prognosinstitut

- Bedömningar av arbetsmarknadsläget 2035

■ Brist ■ Balans ■ Överskott

- I dataunderlaget finns mer detaljerade bedömningar

Högre efterfrågan
än tillgång =

■ Brist

Omfattande prognosarbete

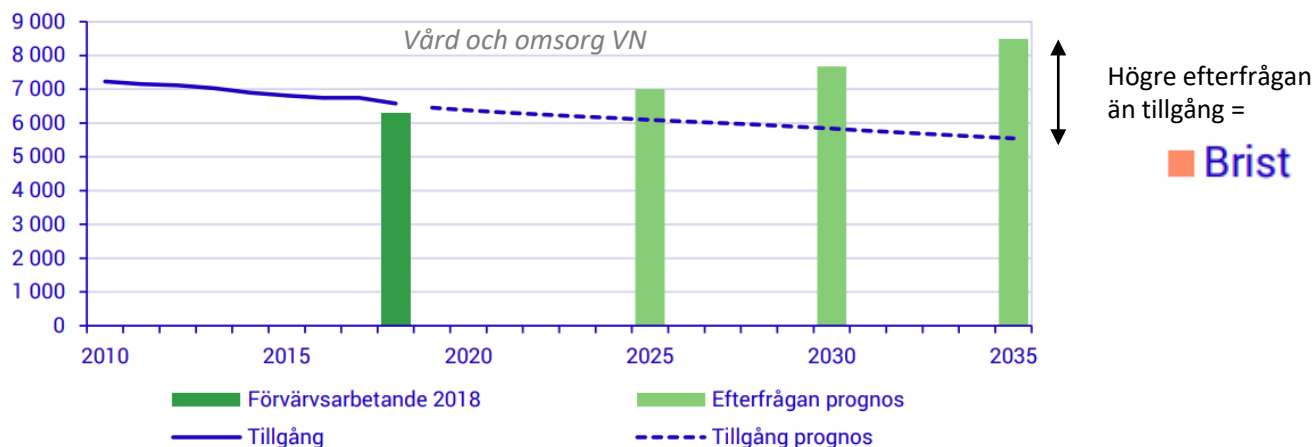
- tas fram av SCB:s prognosinstitut

- Bedömningar av arbetsmarknadsläget 2035

■ Brist ■ Balans ■ Överskott

- I dataunderlaget finns mer detaljerade bedömningar

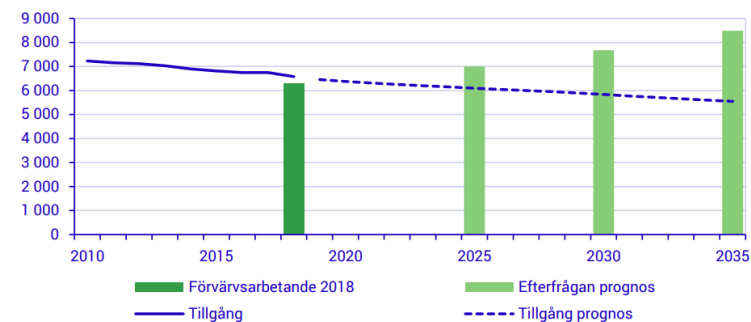

- Om bedömningar finns av arbetsmarknadsläget vid prognosens start, redovisas även detta i löptexten

Omfattande prognosarbete

- tillgången och efterfrågan är nedbruten på komponenterna

Vård och omsorg VN

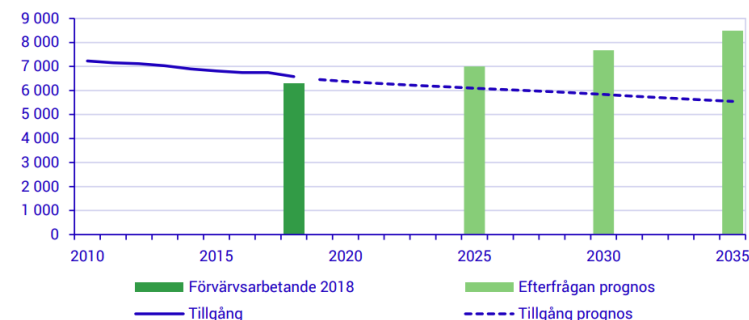

Omfattande prognosarbete

- tillgången och efterfrågan är nedbruten på komponenterna

- Tillgången (utbildningsprognosen) påverkas av:
  - **Examination**
    - *Nuvarande utbildningsdimensionering*
    - *Nuvarande examensfrekvenser*
  - **Migration**
  - **Vidareutbildning**
  - *Flyttnetto – gäller de regionala T&P*
  - **Lämnar AK (Arbetskraften) - ex. pension**

Vård och omsorg VN

Omfattande prognosarbete

- tillgången och efterfrågan är nedbruten på komponenterna

- Tillgången (utbildningsprognosen) påverkas av:

- **Examination**

- Nuvarande utbildningsdimensionering
- Nuvarande examensfrekvenser

- **Migration**

- **Vidareutbildning**

- **Flyttnetto** – gäller de regionala T&P

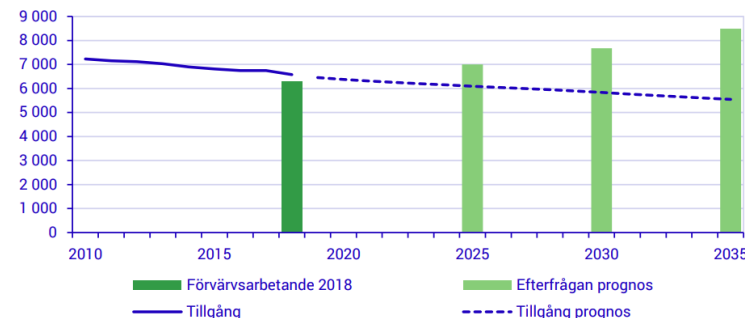
- **Lämnar AK** (Arbetskraften) - ex. pension

- Efterfrågan (efterfrågeprognosen) påverkas av:

- **Näringsgrensutveckling** - en bransch växer

- **Utbildningsväxling** - ökade krav på formell utbildning vid nyrekrytering (ex. att matchningen ska öka – rätt formella kvalifikationer eftersträvas)

- **Yrkesstruktur** - vissa yrken blir mer vanliga/växer (ex. IT & psykolog)

Vård och omsorg VN

Några nedslag i Västernorrland

- effektdiagram: vård- och omsorg – gymn.

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

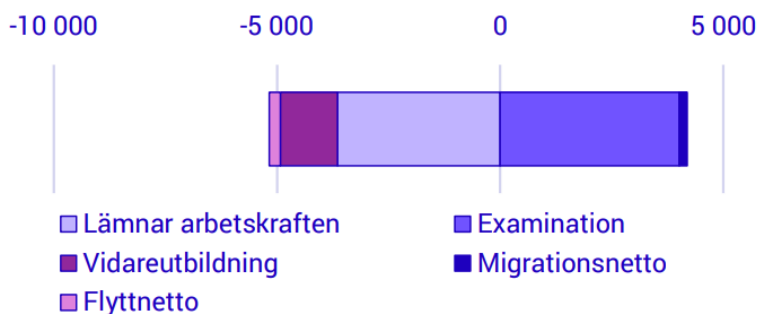
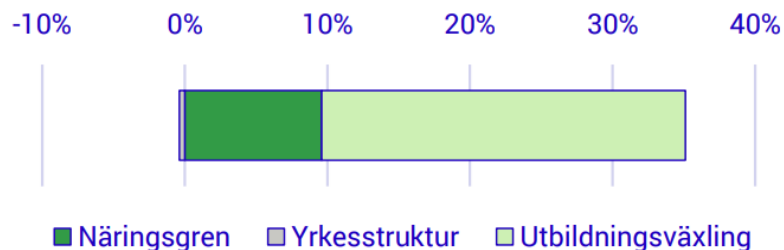

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

Produkten

- Vad är Trender och prognoser?
- Hur läser jag materialet?

Resultat

- Kan andra län lösa vår problematik?
- Västernorrlands resultat

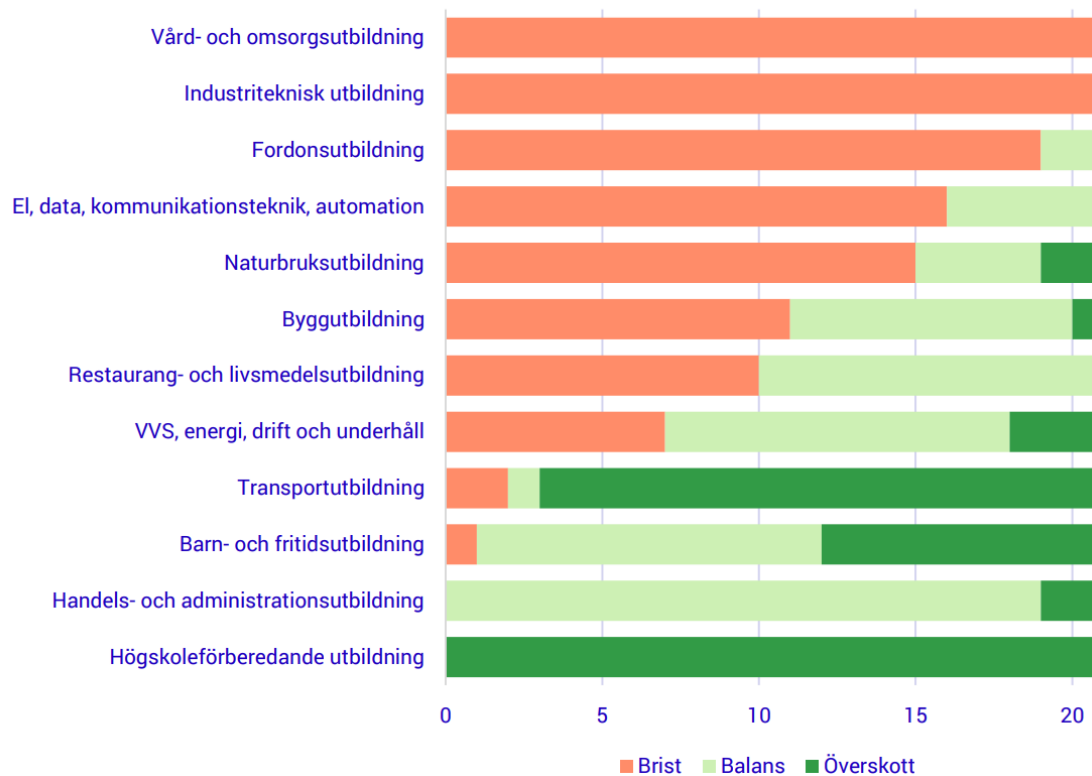
Utblick i Sverige

- kan andra län lösa det åt oss?

Gymnasial utbildning

Diagram 1. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott.

SMST - regionala TOP

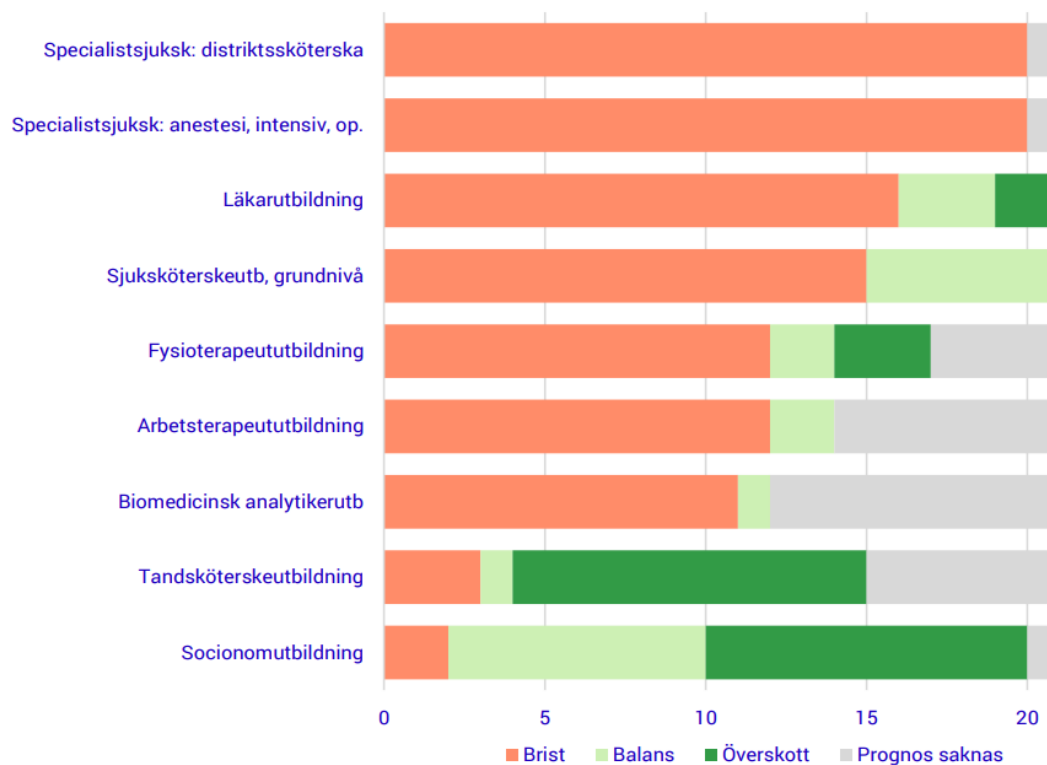
Utblick i Sverige

- kan andra län lösa det åt oss?

Hälso- och sjukvård samt social omsorg

Diagram 3. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott. För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade.

SMST - regionala ToP

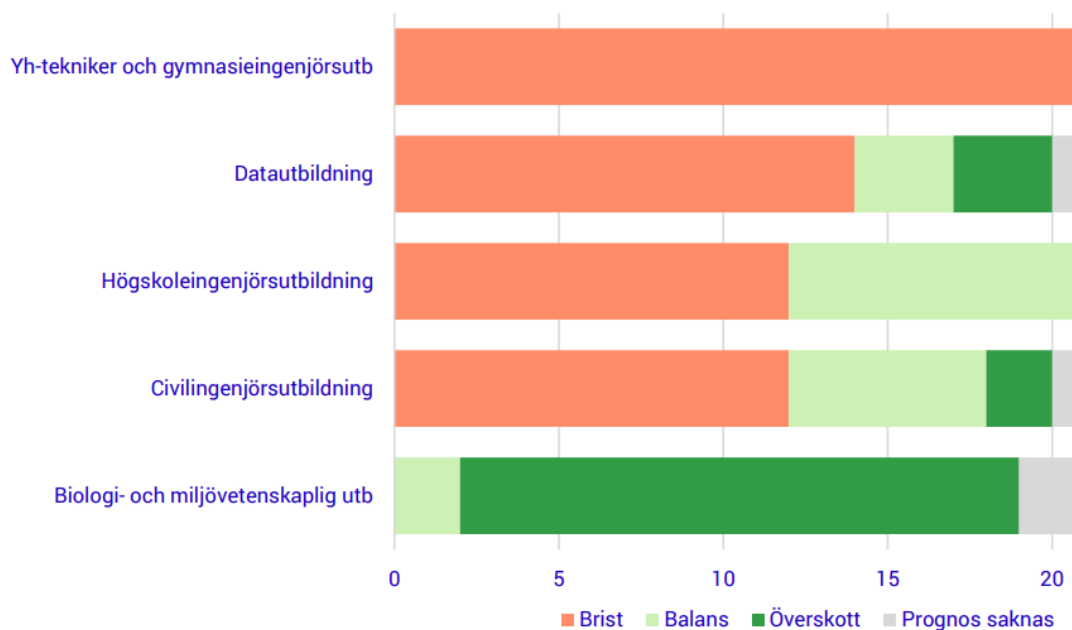
Utblick i Sverige

- kan andra län lösa det åt oss?

Teknik, naturvetenskap och data

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott. För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade.

- 5 skärningar
- Karta per utb.grupp med arbetsmarknadsläget per län (2035)

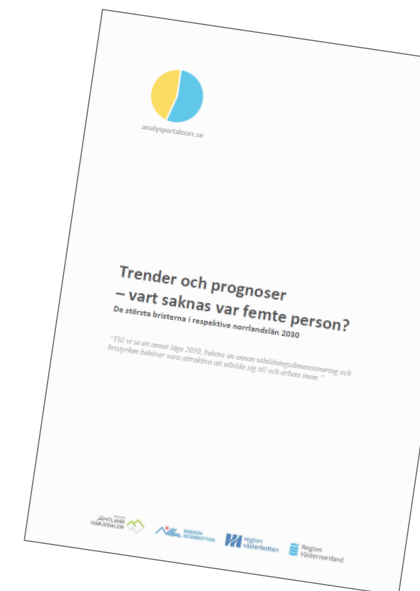
[SMST - regionala ToP](#)

Störst underskott i VN 2030

- 5 utb.grupper där var femte person saknas

	Yrkesläro- ut- bildning	Specialistsju- ksköterskeu- tb: distriktsskö- terska	Vård- och omsorgsutbi- ldning – gymnasial	Industri teknisk utbildning – gymnasial	Yh-tekniker och gymnasieing- enjörutbildn- ing
Stockholms län	-23%	-15%	-22%	-30%	-23%
Uppsala län	-24%	-15%	-27%	-30%	-19%
Södermanlands län	-38%	-16%	-21%	-28%	-20%
Östergötlands län	-41%	-22%	-27%	-21%	-14%
Jönköpings län	-30%	-19%	-30%	-28%	-14%
Kronobergs län	-12%	-20%	-20%	-23%	-24%
Kalmar län	-20%	-28%	-29%	-21%	-13%
Gotlands län			-40%	-25%	-7%
Blekinge län	-28%	-9%	-27%	-24%	-18%
Skåne län	-33%	-27%	-23%	-28%	-14%
Hallands län	-24%	-18%	-32%	-24%	-6%
Västra Götalandslän	-20%	-10%	-26%	-26%	-14%
Värmlands län	-26%	-5%	-29%	-18%	-8%
Örebro län	-32%	-34%	-28%	-27%	-15%
Västmanlands län	-27%	-20%	-13%	-27%	-20%
Dalarnas län	-37%	-18%	-26%	-16%	-23%
Gävleborgs län	-25%	-19%	-22%	-15%	-14%
Västernorrlands län	-33%	-24%	-24%	-23%	-20%
Jämtlands län	-35%	-24%	-31%	-22%	-19%
Västerbottens län	-34%	-5%	-31%	-26%	-23%
Norrbottnens län	-34%	-22%	-27%	-20%	-17%

Störst underskott i VN 2030

- andel av efterfrågan samt numerärt

➤ Underskott 10% eller mer & underskott 100 stycken och över:

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Yrkesläroverutbildning	-119	-33%
Vård- och omsorgsutbildning – gymnasial	-1 838	-24%
Specialistsjuksköterskeutb: distriktssköterska	-137	-24%
Industri teknisk utbildning – gymnasial	-1 399	-23%
Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	-769	-20%
Specialistsjuksköterskeutb: övriga inriktningar	-59	-13%
Grundläroverutbildning, årskurs F–3 och 4–6	-262	-13%
Ämnesläroverutbildning	-221	-10%
Socionomutbildning	-130	-10%

Utbildningsgrupper med störst underskott sett till behovet.

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Vård- och omsorgsutbildning – gymnasial	-1 838	-24%
Industri teknisk utbildning – gymnasial	-1 399	-23%
Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	-769	-20%
Grundläroverutbildning, årskurs F–3 och 4–6	-262	-13%
Ämnesläroverutbildning	-221	-10%
Civilingenjörsutbildning	-164	-7%
Förskolläroverutbildning	-162	-9%
Ekonomutbildning – eftergymnasial, minst 3 år	-153	-6%
Naturbruksutbildning – gymnasial	-146	-6%
Specialistsjuksköterskeutb: distriktssköterska	-137	-24%
Socionomutbildning	-130	-10%
Yrkesläroverutbildning	-119	-33%

Utbildningsgrupper med störst underskott sett till numerär.

Störst underskott i VN 2030

- andel av efterfrågan samt numerärt

➤ Underskott 10% eller mer & underskott 100 stycken och över:

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
→ Yrkesläroverutbildning	-119	-33%
→ Vård- och omsorgsutbildning – gymnasial	-1 838	-24%
→ Specialistsjuksköterskeutb: distriktssköterska	-137	-24%
→ Industriteknisk utbildning – gymnasial	-1 399	-23%
→ Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	-769	-20%
→ Specialistsjuksköterskeutb: övriga inriktningar	-59	-13%
→ Grundläroverutbildning, årskurs F–3 och 4–6	-262	-13%
→ Ämnesläroverutbildning	-221	-10%
→ Socionomutbildning	-130	-10%

Utbildningsgrupper med störst underskott sett till behovet.

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Vård- och omsorgsutbildning – gymnasial	-1 838	-24%
Industriteknisk utbildning – gymnasial	-1 399	-23%
Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	-769	-20%
Grundläroverutbildning, årskurs F–3 och 4–6	-262	-13%
Ämnesläroverutbildning	-221	-10%
Civilingenjörsutbildning	-164	-7%
Förskolläroverutbildning	-162	-9%
Ekonomutbildning – eftergymnasial, minst 3 år	-153	-6%
Naturbruksutbildning – gymnasial	-146	-6%
Specialistsjuksköterskeutb: distriktssköterska	-137	-24%
Socionomutbildning	-130	-10%
Yrkesläroverutbildning	-119	-33%

Utbildningsgrupper med störst underskott sett till numerär.

Lyckas med kompetensförsörjning

- 3 strategier

1. få människor att flytta till en plats
2. få människor att pendla till en plats
3. få den redan tillgängliga arbetskraften att vidareutbilda sig för att motsvara de kriterier som omgärdar de yrken som finns tillgängliga på den lokala arbetsmarknaden

Störst överskott i VN 2030

- andel av efterfrågan samt numerärt

➤ Överskott 10% eller mer & överskott 100 stycken och över:

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Konstnärlig utbildning – eftergymnasial	248	77%
Journalistik och medievetenskap – eftergymnasial	264	53%
Humanistisk utbildning – eftergymnasial, minst 3 år	169	50%
Transportutbildning – gymnasial	859	46%
Folk- och grundskoleutbildning	3 639	41%
Biologi och miljö – eftergymnasial, minst 3 år	100	33%
Högskoleförberedande utbildning	1 986	16%
Psykologutbildning	29	14%
Juristutbildning	52	12%
Sjuksköterskeutbildning, grundnivå	178	10%

Utbildningsgrupper med störst överskott sett till behovet.

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Folk- och grundskoleutbildning	3 639	41%
Högskoleförberedande utbildning	1 986	16%
Transportutbildning – gymnasial	859	46%
Journalistik och medievetenskap – eftergymnasial	264	53%
Konstnärlig utbildning – eftergymnasial	248	77%
El, data- och kommunikationsteknik, automation – gymnasial	230	5%
Sjuksköterskeutbildning, grundnivå	178	10%
Handels- och administrationsutbildning – gymnasial	173	5%
Humanistisk utbildning – eftergymnasial, minst 3 år	169	50%
VVS, energi, drift och underhåll – gymnasial	103	9%
Biologi och miljö – eftergymnasial, minst 3 år	100	33%

Utbildningsgrupper med störst överskott sett till numerär.

Störst överskott i VN 2030

- andel av efterfrågan samt numerärt

➤ Överskott 10% eller mer & överskott 100 stycken och över:

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
→ Konstnärlig utbildning – eftergymnasial	248	77%
→ Journalistik och medievetenskap – eftergymnasial	264	53%
→ Humanistisk utbildning – eftergymnasial, minst 3 år	169	50%
→ Transportutbildning – gymnasial	859	46%
→ Folk- och grundskoleutbildning	3 639	41%
→ Biologi och miljö – eftergymnasial, minst 3 år	100	33%
→ Höskoleförberedande utbildning	1 986	16%
→ Psykologutbildning	29	14%
→ Juristutbildning	52	12%
→ Sjuksköterskeutbildning, grundnivå	178	10%

Utbildningsgrupper med störst överskott sett till behovet.

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Folk- och grundskoleutbildning	3 639	41%
Höskoleförberedande utbildning	1 986	16%
Transportutbildning – gymnasial	859	46%
Journalistik och medievetenskap – eftergymnasial	264	53%
Konstnärlig utbildning – eftergymnasial	248	77%
El, data- och kommunikationsteknik, automation – gymnasial	230	5%
Sjuksköterskeutbildning, grundnivå	178	10%
Handels- och administrationsutbildning – gymnasial	173	5%
Humanistisk utbildning – eftergymnasial, minst 3 år	169	50%
VVS, energi, drift och underhåll – gymnasial	103	9%
Biologi och miljö – eftergymnasial, minst 3 år	100	33%

Utbildningsgrupper med störst överskott sett till numerär.

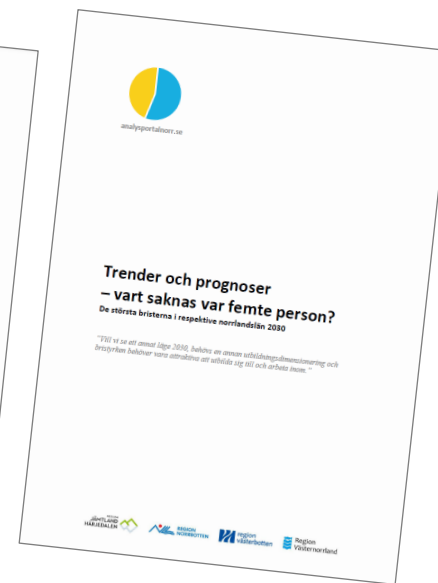
Lyckas med kompetensförsörjning

- 3 strategier, kan man även påverka efterfrågan?

1. få människor att flytta till en plats
2. få människor att pendla till en plats
3. få den redan tillgängliga arbetskraften att vidareutbilda sig för att motsvara de kriterier som omgärdar de yrken som finns tillgängliga på den lokala arbetsmarknaden

Går det att påverka efterfrågesidan?

- *kan branschstrukturen ändras så att verksamheter som använder bristyrken minskar sin verksamhet och*
- *.. verksamheter som använder utbildningar där det inte är brist expanderar*

<http://analysportalnorr.se>